

Crna Gora

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Akcioni plan

za sprovodenje Strategije reintegracije lica vraćenih na osnovu Sporazuma o readmisiji za period 2016-2020. godina, za 2018. i 2019. godinu,

S

Izvještajem o implementaciji Akcionog plana za 2017. godinu

Podgorica, mart 2018. Godine

I. UVOD

Akcionim planom za Pregovaračko poglavlje 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, kao jedna od obaveza Ministarstva unutrašnjih poslova, predviđena je izrada i donošenje Strategije reintegracije lica vraćenih na osnovu sporazuma o readmisiji za period 2016-2020. godine, u skladu s evropskim standardima u ovoj oblasti.

S tim u vezi, a nakon pribavljanja mišljenja od EK, Vlada Crne Gore, na sjednici od 28. aprila 2016. godine, usvojila je Strategiju reintegracije lica vraćenih na osnovu Sporazuma o readmisiji za period 2016-2020. godine, s Predlogom akcionog plana za 2016. godinu, i zadužila Ministarstvo unutrašnjih poslova da redovno izvještava Vladu.

Takođe, Vlada Crne Gore, na sjednici od 22.12.2016. godine, donijela je Akcioni plan za implementaciju Strategije reintegracije lica vraćenih na osnovu sporazuma o readmisiji za 2017. godinu. Ovim Akcionim planom definisane su mjere koje imaju za cilj poboljšanje stepena reintegracije lica koja su u Crnu Goru vraćena na osnovu sporazuma o readmisiji, kroz objedinjavanje prioritetnih i drugih aktivnosti i precizno će se definisati zadaci, rokovi i nosioci aktivnosti.

Međudržavni bilateralni sporazumi o radmisiji, kao i Sporazum o readmisiji s EU, obavezali su Crnu Goru da na svoju teritoriju prihvati lica koja nezakonito borave u drugim državama, najčešće državama Zapadne Evrope. Osim sopstvenih državljana Crna Gora se obavezala da, pod određenim uslovima, prihvati i državljane bivših republika SFRJ i državljane trećih zemalja. Sprovodenjem sporazuma o readmisiji, ispunjen je bitan uslov za stavljanje građana Crne Gore na takozvanu Bijelu šengensku listu.

Rješenjem ministra unutrašnjih poslova, 01broj: 261/17-34028 od 30.08.2017. godine, obrazovana je Međuresorska radna grupa za praćenje strategije. Pored predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova, članovi ove radne grupe su i predstavnici: Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva prosvjete, Ministarstva zdravlja, Uprave policije, Uprave za zbrinjavanje izbjeglica, Uprave za inspekcijske poslove, Poreske uprave, Zajednice opština Crne Gore, Zavoda za statistiku Crne Gore i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Međuresorska radna grupa obrazovana je sa zadatkom da rukovodi, organizuje i koordinira aktivnosti organa državne uprave i drugih nadležnih organizacija u sprovodenju Strategije i Akcionog plana za njenu implementaciju; utvrđuje prioritete, dinamiku i rokove realizacije, ocjenjuje postignute rezultate i predlaže Akcioni plan za implementaciju Strategije.

Ovim akcionim planom definisaće se zadaci, nosioci zadataka i rokovi za sprovodenje pojedinih aktivnosti, kao i mjere koje imaju za cilj poboljšanje stepena reintegracije lica koja su u Crnu Goru vraćena na osnovu Sporazuma o readmisiji, za 2018. i 2019. godinu, a izvještajem će se dati pregled ostvarenih rezultata u 2017. godini.

Ovim akcionim planom definisaće se zadaci, nosioci zadataka i rokovi za sprovodenje pojedinih aktivnosti, kao i mjere koje imaju za cilj poboljšanje stepena reintegracije lica koja su u Crnu Goru vraćena na osnovu Sporazuma o readmisiji, za 2018. i 2019. godinu, a izvještajem će se dati pregled ostvarenih rezultata u 2017. godini.

Akcioni plan za sprovođenje Strategije reintegracije lica vraćenih na osnovu Sporazuma o readmisiji za period 2016-2020. godina, za 2018. i 2019. godinu i Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana za implementaciju Strategije reintegracije lica vraćenih na osnovu sporazuma o readmisiji u 2017. godini, pripremljen je **saglasno obavezi iz Programa rada Vlade Crne Gore za I kvartal 2018. godine i utvrđen je na sjednici Međuresorske radne grupe, koja je održana 26. februara 2018. godine.**

Napomena: Za realizaciju mjera iz Akcionog plana za implementaciju Strategije reintegracije lica vraćenih na osnovu sporazuma o readmisiji za 2018. i 2019. godinu, nadležni organi će se uklopiti u redovna budžetska sredstva koja će biti odobrena za ove dvije godine.

Akcioni plan za sprovođenje Strategije reintegracije lica vraćenih na osnovu Sporazuma o readmisiji za period 2016-2020. godina, za 2018. i 2019. godinu

MJERA	AKTIVNOST	NADLEŽNI ORGAN	ROK	INDIKATOR USPJEHA
1. Održavanje redovnih sastanaka Meduresorske radne grupe	Kvartalno održavanje sastanak MRG	Ministarstvo unutrašnjih poslova kao i ostali organi uključeni u proces reintegracija	Kontinuirano/Stalna aktivnost	broj održanih sastanak
2. Uspostavljanje elektronske Baze podataka o licima koja su vraćena u skladu sa sporazumima o readmisiji i elektronsko uvezivanje svih nadležnog organa koji se bave ovim pitanjima	- Izrada Projekta; - Uspostavljanje baze podataka o povratnicima	Ministarstvo unutrašnjih poslova kao i ostali organi uključeni u proces reintegracija	IV kvartal 2019	Uspostavljena Baza i uvezani svi nadležni organi
3. Pružanje pomoći u ostvarivanju prava crnogorskih državljana prilikom povratka u Crnu Goru u skladu sa obavezama utvrđenim ugovorom o readmisiji	- Definisanje i implementacija mehanizama podrške povratnicima u cilju održive reintegracije - Sinergija državnih organa koji su neposredno uključeni u proces reintegracije, kroz razmjenu relevantnih podataka koji se odnose na preduzete mјere na kvartalnom nivou - Obilazak i intenziviranje saradnje sa jedinicama lokalne samouprave,	- Uprava za zbrinjavanje izbjeglica i centri za socijalni rad, u saradnji sa: - Ministarstvom unutrašnjih poslova, - Upravom policije; - Ministarstvom vanjskih poslova; - Ministarstvom rada i socijalnog staranja - Ministarstvom zdravlja; - Ministarstvom prosvjete; - Zavodom za zapošljavanje; - Lokalnim samoupravama; - Relevantne međunarodne organizacije;	Kontinuirano/Stalna aktivnost	- Broj lica kojima je pružena pomoć, - Definisan mehanizam podrške povratnicima - Broj održanih sastanaka - Broj razmijenjenih informacija - Izveštaji MRG koja je zadužena za praćenje implementacije Strategije reintegracije lica vraćenih na osnovu Sporazuma o readmisiji za period 2011-2015. godina, - Broj održanih sastanaka sa službenicima opština

	prije svih, opština Podgorica, Berane, Bijelo Polje i Rožaje, gdje se nalazi najveći broj lica vraćenih u Crnu Goru na osnovu sporazuma o readmisiji	- Crvenim krstom Crne Gore; - NVO sektorom.		Berane, Bijelo Polje i Rožaje
4. Praćenje položaja povratnika i razmjena informacija između relevantnih institucija i aktera	Pružanje pomoći povratnivima od strane nadležnih organa prilikom ostvarivanje prava na <ul style="list-style-type: none"> • lične isprave, • obrazovanje, • zdravstvenu zaštitu, • socijalnu pomoć, • pohađanje stručne obuke, • zapošljavanja, i • obezbjeđenje privremenog smještaja. 	- Uprava za zbrinjavanje izbjeglica i centri za socijalni rad, u saradnji sa: - Ministarstvom unutrašnjih poslova, - Upravom policije; - Ministarstvom vanjskih poslova; - Ministarstvom rada i socijalnog staranja - Ministarstvom zdravlja; - Ministarstvom prosvjete; - Zavodom za zapošljavanje; - Lokalnim samoupravama; - Relevantne međunarodne organizacije; - Crvenim krstom Crne Gore; - NVO sektorom.	Kontinuirano/Stalna aktivnost	<ul style="list-style-type: none"> - Broj izdatih putnih isprava povratnicima, - Broj povratnika koji su se upisali u obrazovne ustanove u Crnoj Gori, - Broj povratnika kojima je pružena zdravstvena zaštita, - Broj povratnika koji su ostvarili socijalnu pomoć, - Broj povratnika koji su prošli stručne obuke, - Broj povratnika koji se zaposlio u Crnoj Gori.
5. Formirati timove za podršku reintegraciji povratnika u lokalnim zajednicama u kojima će pored predstavnika nadležnih organa učešće uzeti i predstavnici povratnika po	Inicirati i formirati timove za podršku reintegracije povratnika	- Uprava za zbrinjavanje izbjeglica i centri za socijalni rad, u saradnji sa: - Ministarstvom unutrašnjih poslova, - Upravom policije;	Kontinuirano/Stalna aktivnost	- Broj formiranih timova

readmisiji		<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvom vanjskih poslova; - Ministarstvom rada i socijalnog staranja - Ministarstvom zdravlja; - Ministarstvom prosvjete; - Zavodom za zapošljavanje; - Lokalnim samoupravama; - Relevantne međunarodne organizacije; - Crvenim krstom Crne Gore; - NVO sektorom. 		
6. Imenovanje kontakt osoba u Ministarstvu unutrašnjih poslova u Upravi za zbrinjavanje izbjeglica u Upravi policije i u jedinicama lokalne samouprave, koje će razmjenjivati informacije o licima koja su u postupku vraćanja u Crnu Goru	<ul style="list-style-type: none"> - Odrediti kontakt osobe u Ministarstvu unutrašnjih poslova, Upravi za zbrinjavanje izbjeglica i u Upravi policije - Odrediti kontakt osobe u jedinicama lokalne samouprave. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo unutrašnjih poslova, - Uprava policije, - Uprava za zbrinjavanje izbjeglica; - centri za socijalni rad, Jedinice lokalne samouprave. 	Kontinuirano/S talna aktivnost	<ul style="list-style-type: none"> - Broj razmijenjenih informacija između nadležnih organa
7. Djelotvorno i efikasno sprovodenje Sporazuma o readmisiji između Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji lica koja su bez dozvole boravka	<ul style="list-style-type: none"> - Poštovanje zadatih rokova za odgovaranje na pojedinačne zahtjeve za readmisiju, - Poštovanje zadatih rokova za odgovaranje na pojedinačne zahtjeve za tranzit 	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo unutrašnjih poslova -Uprava policije - Ministarstvo vanjskih poslova 	Kontinuirano/S talna aktivnost	<ul style="list-style-type: none"> - Broj zahtjeva primljenih za readmisiju sopstvenih državljana - Broj zahtjeva primljenih za readmisiju državljana trećih država - Broj primljenih/prihvaćenih/odbijenih zahtjeva za tranzit
8. Zaključivanje implementacionih protokola s ostalim državama članicama EU na zahtjev bilo koje od strana, na osnovu člana 19	<ul style="list-style-type: none"> - Pokrenuti inicijative za vođenje pregovora, - Usaglasiti i parafirati tekstove protokola, - Potpisati protokole, 	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo unutrašnjih poslova -Uprava policije - Ministarstvo vanjskih poslova 	Kontinuirano/S talna aktivnost	<ul style="list-style-type: none"> - Statistički podaci o broju usaglašenih protokola - Statistički podaci o broju potpisanih protokola - Statistički podaci o broju

Sporazuma između Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji lica koja su bez dozvole boravka	- Pripremiti protokole za objavljivanje i stupanje na snagu	poslova		protokola koji su stupili na snagu - Statistički podaci o broju lica koja su predmet readmisije
9. Zaključivanje, potvrđivanje kao i djelotvorno i efikasno sprovodenje sporazuma o readmisiji sa trećim državama.	- Pokrenuti inicijative za vođenje pregovora, - Usaglasiti i parafirati tekstove sporazuma, - Potpisati sporazume, - Usvojiti zakon o potvrđivanju sporazuma, - Stupinje na snagu sporazuma	- Ministarstvo unutrašnjih poslova -Uprava policije - Ministarstvo vanjskih poslova	Kontinuirano/Stalna aktivnost	- Statistički podaci o broju usaglašenih sporazuma sa trećim državama - Statistički podaci o broju potpisanih sporazuma sa trećim državama - Statistički podaci o broju sporazuma sa trećim državama koji se primjenjuju, Statistički podaci o broju lica koja su predmet readmisije shodno sporazuma sa trećim državama.
10. Djelotvorno i efikasno sprovodenje Sporazuma o readmisiji između Crne Gore i sljedećih država: Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Republike Albanije, Republike Kosova i Republike Srbije, kao i poštovanje zadatih rokova za odgovaranje na pojedinačne zahtjeve	- Poštovanje zadatih rokova za odgovaranje na pojedinačne zahtjeve za readmisiju, - Poštovanje zadatih rokova za odgovaranje na pojedinačne zahtjeve za tranzit	- Ministarstvo unutrašnjih poslova -Uprava policije - Ministarstvo vanjskih poslova	Kontinuirano /Stalna aktivnost	- Broj zahtjeva zaprimljenih za readmisiju u redovnom postupku - Broj upućenih zahtjeva za readmisiju u redovnom postupku - Broj zahtjeva zaprimljenih za readmisiju u skraćenom postupku - Broj upućenih zahtjeva za readmisiju u skraćenom postupku - Broj

				primljenih/prihvaćenih/odbijenih zahtjeva za tranzit
11. Iniciranje sastanaka Zajedničkih odbora za praćenje implementacije Sporazuma sa readmisiji sa BIH, Republikom Hrvatskom, Republikom Albanijom, Republikom Kosovo i Republikom Srbijom	Dostavljanje pisanih zahtjeva preko Ministarstva vanjskih poslova za održavanje sastanaka zajedničkih odbora	- Ministarstvo unutrašnjih poslova -Uprava policije - Ministarstvo vanjskih poslova	IV kvartal 2018	- Broj upućenih inicijativa - Broj održanih sastanaka - Zaključci sa sastanaka
12. Jačanje profesionalizma u radu službenika i drugih aktera uključenih u proces reintegracije	Organizovanje redovnih obuka za sve aktere uključene u proces reintegracije radi kontinuiranog unapređenja svojih aktivnosti baziranih na istraženim potrebama korisnika, a u cilju razvijanja i pružanja usluga u skladu sa međunarodnim standardima	Ministarstvo unutrašnjih poslova kao i ostali organi uključeni u proces reintegracija	Kontinuirano/Stalna aktivnost	- Broj održanih obuka, seminara, radionica, okruglih stolova; - Broj organizovanih dodatnih obuka i broj polaznika;
13. Promovisanje sistema informisanosti relevantnih subjekata i povratnika o svim aspektima održive i efikasne reintegracije i izrada, štampanje i distribucija informativnog materijala sa svim relevantnim informacijama koje se odnose na pitanja reintegracije	-Izrada, štampanje i distribucija informativnog materijala sa svim relevantnim informacijama koje se odnose na pitanja reintegracije, -Razmjena informacija sa zemljama iz koje dolaze povratnici -Informisanje povratnika o	- Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije; - Uprava za zbrinjavanje izbjeglica; - Centri za socijalni rad, - Ministarstvo vanjskih poslova; - Ministarstvo rada i socijalnog staranja; - Ministarstvo zdravljia; - Ministarstvo prosvjete; - Zavod za zapošljavanje; - Lokalna samouprava;	Kontinuirano/Stalna aktivnost	- Informativni materijal distribuiran jedinicama lokalne samouprave - Informativni materijal distribuiran diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore u inostranstvu - Broj razmijenjenih informacija sa zemljama iz koje dolaze povratnici - Broj održanih obuka, seminara, radionica,

	procesu reintegracije, pravima, mogućnostima i obvezama povratnika	<ul style="list-style-type: none"> - Relevantne međunarodne organizacije; - Crveni krst Crne Gore; - NVO sektor; 		okruglih stolova
14. Dalji razvoj normativnog okvira u cilju razvoja rješenja pitanja zaštite i ostvarivanja prava povratnika	Dalje usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU kroz donošenje odgovarajućih izmjena i dopuna relevantnih propisa	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo unutrašnjih poslova; - Ministarstvo vanjskih poslova; - Ministarstvo rada i socijalnog staranja - Ministarstvo zdravlja; - Ministarstvo prosjete; - Relevantne međunarodne organizacije; - NVO sektor; 	Kontinuirano/Stalna aktivnost	<ul style="list-style-type: none"> - Broj donijetih, izmijenjenih i dopunjениh propisa - Izvještaji o radu nadležnih državnih organa
15. Nastaviti sa sproveđenjem aktivnosti kako bi se preduprijedile eventualne zloupotrebe bezviznog režima, od strane povratnika po readmisiji, koji mogu biti potencijalni tražioci azila u EU	<ul style="list-style-type: none"> - Intenziviranje operativne saradnje i razmjene informacija graničnih službi - Intenziviranje saradnje i razmjene informacija sa Frontexom - Intenziviranje saradnje i konsultacija sa prevoznicima čije usluge se koriste za putovanja u države odredišta tražilaca azila 	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije; 	Kontinuirano/Stalna aktivnost	<ul style="list-style-type: none"> - Broj razmijenjenih informacija i održanih sastanaka graničnih službi - Broj razmijenjenih informacija sa Frontexom - Broj razmijenjenih informacija i izvršenih konsultacija između Uprave policije i prevoznika
16. Organizovanje obuka za službenike Uprave policije u cilju pružanja neophodnih informacija o pravima i obvezama povratnika po	Obučiti službenike Sektora granične policije koji su radno angažovani na graničnim prelazima s	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije; 	Kontinuirano/Stalna aktivnost	<ul style="list-style-type: none"> - Broj organizovanih obuka i broj službenika koji su prošli obuku

readmisiji	posebnim osvrtom na GP “Aerodrum - Podgorica “.			
17. Organizovati edukacije za članove timova u lokalnim zajednicama koji su nadležni u procesu prihvata povratnika	Vršiti redovnu edukaciju i obuku zaposlenih u nadležnim institucijama, posredstvom IOM-a, TAIEX-a, UNHCR-a, kao i ostalih relevantnih institucija na nacionalnom i lokalnom nivou	- Uprava za zbrinjavanje izbjeglica i centri za socijalni rad u saradnji sa lokalnim samoupravama i predstavnicima drugih nadležnih organa;	Kontinuirano/Stalna aktivnost	- Broj organizovanih obuka i broj službenika koji su prošli obuku
18. Uspostavljanje mehanizama za prikupljanje i obradu podataka o prihvatu osoba koji su vraćeni po sporazumima o readmisiji, s ciljem detekcije tokova migracija	Kontinuirano vođenje evidencije koja će sadržati sljedeće podatke o povratnicima: država porijekla, polna struktura, godine, i dr.	- Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije; - Uprava za zbrinjavanje izbjeglica - Centri za socijalni rad.	Kontinuirano/Stalna aktivnost	- Ažurirana evidencija sa svim relevantnim podacima

Crna Gora
Ministarstvo unutrašnjih poslova

**Izvještaj
o implementaciji Akcionog plana za 2017. godinu**

Podgorica, mart 2018. Godine

Ovaj Izvještaj se sastoji od tri dijela, pa tako pored ocjene realizacije definisanih mjeru, sadrži i analizu stanja i zaključke.

II. OCJENA REALIZACIJE DEFINISANIH MJERA

Akcionim planom za implementaciju Strategije reintegracije lica vraćenih na osnovu sporazuma o readmisiji u 2017. godini predviđeno je 16 mjeru, kao i aktivnosti neophodne za njihovo postizanje, nosioci aktivnosti, rokovi realizacije i indikatori uspješnosti realizacije postavljenih mjeru.

MJERA 1:,,Održavanje redovnih sastanaka Međuresorske radne grupe“.

STATUS REALIZACIJE: Realizovano

U izvještajnom periodu 01.01.-31.12.2017. godine, održane su dvije sjednice Međuresorske radne grupe (30. marta 2017. godine i 10. novembra 2017. godine. U pogledu sinergije državnih organa, treba istaći da je u izvještajnom periodu održan značajan broj radnih sastanaka i da je u tim prilikama, kao i kroz neposrednu komunikaciju, razmijenjen veliki broj podataka i informacija, a naročito između Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva vanjskih poslova i Uprave policije.

MJERA 2:,,Djelotvorno i efikasno sprovođenje Sporazuma o readmisiji između Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji lica koja su bez dozvole boravka“.

STATUS REALIZACIJE: Realizovano

Postupajući po sporazumima o readmisiji, **u 2017. godini**, primljeno je ukupno 385 zahtjeva za readmisiju koji su se odnosili na prihvrat ukupno 756 lica, od čega je pozitivno riješeno 278 zahtjeva, odnosno data je saglasnost za prihvatanje ukupno 567 lica, negativno je riješeno 107 zahtjeva, odnosno nije data saglasnost za prihvatanje ukupno 189 lica.

Važno je napomenuti u vezi ove mjeru da je 29. marta 2017. godine u Podgorici, održan treći sastanak Zajedničkog komiteta za readmisiju, koji je osnovan u skladu sa članom 18. Sporazuma između Republike Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka. Predstavnici Evropske komisije su naglasili da je sastanak održan ne iz raloga što su postojali problemi u implemenzaciji Sporazuma o readmisiji, već iz razloga što ovo zajedničko tijelo nije zasijedalo od posljednjeg sastanka u Briselu 2008. i interesovali su se o postignutim rezultatima i koji su novi implementacioni protokoli potpisani.

Tom prilikom predstavnici Evropske komisije su nas obavijestili da je 28.03.2017. godine stupila na snagu Regulativa 371 koja revidira i jača vizni mehanizam i omogućava državama članicama EU da uvedu vize državljanima trećih država ukoliko dođe do smanjenja saradnje u oblasti readmisije, ako se iznenada poveća broj negativnih odgovora na zahtjeve za readmisiju ili kada postoji rizik po javni red i mir i bezbjednost država članica Evropske Unije. Kada se ostvari neki od navedenih slučajeva, vizni režim se uvodi na period od devet (9) mjeseci samo za pojedine državljane, a može se produžiti za još 18 mjeseci, i tada važi za sve državljane.

Predstavnici Evropske komisije su pozdravili preduzete korake i ostvaren uspjeh od strane Crne Gore u proteklih osam godina.

MJERA 3:,,Zaključivanje implementacionih protokola s ostalim državama članicama EU na zahtjev bilo koje od strana, na osnovu člana 19 Sporazuma između Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji lica koja su bez dozvole boravka“.

STATUS REALIZACIJE: Realizovano

Akcionim planom za Pregovaračko poglavlje 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, kao jedna od obaveza Ministarstva unutrašnjih poslova, predviđeno je iniciranje pregovora s ciljem zaključivanja implementacionih protokola s državama članicama EU sa kojima nemamo potpisane protokole.

Na osnovu člana 19 Sporazuma, do sada, zaključeni su implementacioni protokoli sa sljedećim državama: Republikom Slovenijom, Maltom, Republikom Austrijom, Bugarskom, Republikom Češkom, Republikom Njemačkom, Državama Beneluksa, Slovačkom Republikom, Republikom Estonijom i Republikom Italijom.

U 2017. godini potpisani je Protokol između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske o implementaciji Sporazuma između Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka (24. februara 2017. godine), i isti je objavljen u "Službenom listu Crne Gore";

Takođe, tokom 2017. godine vođeni su pregovori radi završno usaglašavanja i definisanja termina za potpisivanje Protokola sa Kraljevinom Španijom, dok je sa Grčkom elekronski razmijenjen tekst Protokola.

Sa državama sa kojima Crna Gora nema potpisane implementacione protokole o readmisiji inicirano je njihovo usaglašavanje.

MJERA 4:,,Zaključivanje, potvrđivanje kao i djelotvorno i efikasno sprovođenje sporazuma o readmisiji sa trećim državama“.

STATUS REALIZACIJE: Realizovano

Akcionim planom za Pregovaračko poglavlje 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, kao jedna od obaveza Ministarstva unutrašnjih poslova, predviđeno je iniciranje pregovora s ciljem zaključivanja sporazuma o readmisiji sa trećim državama, između ostalih, i sa Ruskom Federacijom, Azerbejdžanom, Islandom, Ukrajinom, Gruzijom i NR Kinom.

Crna Gora nastavlja sa sprovođenjem potpisanih sporazuma o readmisiji i preduzela je sve moguće korake za zaključivanje, potvrđivanje, kao i djelotvorno i efikasno sprovođenje sporazuma o readmisiji sa trećim državama.

Podsjećanja radi Sporazum o readmisiji između **Crne Gore i Ruske Federacije** je potpuno usaglašen na pregovorima u Moskvi (mart 2014. Godine), i Crna Gora je više puta inicirala njegovo potpisivanje ali nije bilo povratnih informacija od strane nadležnih organa Ruske Federacije.

Sporazum između **Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžana** o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka, je potpisani u Podgorici 27. aprila 2017. godine. Zakon je objavljen u "Službenom listu CG - Medunarodni ugovori", br. 12/2017 od 7.12.2017. godine.

Što se tiče potpisivanja sporazuma o readmisiji sa **Ukrajinom i Gruzijom** treba istaći da su crnogorski nadležni organi više puta inicirali vođenje pregovora, ali da još uvijek nije definisan termin i mjesto za održavanje pregovora.

U zajedničkoj deklaraciji u vezi sa Islandom i Norveškom, koja čini sastavni dio Sporazuma između Crne Gore i Evropske Zajednice o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka (»Službeni list CG, 7/07), navodi se da je imajući u vidu blisku vezu između, Evropske zajednice i **Islanda** i Norveške, posebno na osnovu Sporazuma od 18. maja 1999. godine o pridruživanju ovih

zemalja implementaciji, primjeni i razvoju Šengenskog *acquis-a*, uputno da Crna Gora zaključi Sporazum o readmisiji sa Islandom i Norveškom, pod istim uslovima kao u Sporazumu sa Evropskom Zajednicom. S tim u vezi, Vlada Crne Gore je Zaključkom broj: 03-8662 od 21. oktobra 2010.godine, utvrdila Osnovu za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Crne Gore i Islanda o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka i istovremeno dala saglasnost da se pristupi pregovorima o zaključenju ovog sporazuma. S tim u vezi, Ministarstvo unutrašnjih poslova je pripremilo Nacrt sporazuma između Crne Gore i Islanda o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka, na engleskom jeziku i posredstvom Ministarstva vanjskih poslova, u 2013. 2014. i 2015. godini, iniciralo je vođenje pregovora radi zaključivanja ovog Sporazuma. Nakon toga, Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore, dopisom broj: 09/9-110/89-7 od 28.11.2017. godine, dostavilo je Ministarstvu unutrašnjih poslova notu Ministarstvo vanjskih poslova Islanda kojom predlažu da se prva runda pregovora održi putem konferencijskog poziva. U toku je usaglašavanje mesta, datuma i načina na koji će se održati ovi pregovori.

U 2014. Godini je upućena inicijativa za vođenje pregovora radi zaključivanja sporazuma o readmisiji i Notom od oktobra 2015. Godine smo obaviješteni da, prema mišljenju nadležnih organa **NR Kine**, ne postoji potreba za potpisivanjem ovog Sporazuma.

MJERA 5: „Djelotvorno i efikasno sprovođenje Sporazuma o readmisiji između Crne Gore i sljedećih država: Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Republike Albanije, Republike Kosova i Republike Srbije, kao i poštovanje zadatih rokova za odgovaranje na pojedinačne zahtjeve“.

STATUS REALIZACIJE: Realizovano

U primjeni sporazuma o readmisiji, **u redovnom postupku readmisije**, sa susjednim državama ukupno je upućeno **58** zahtjeva za readmisiju koji su se odnosili na vraćanje 58 lica.

Prema državama ova statistika izgleda:

- Bosna i Hercegovina 10 zahtjeva za 10 lica i svi pozitivno riješeni;
- Republika Srbija 31 zahtjev za 31 lice, za 29 lica je pozitivno riješeno, 2 zahtjeva je negativno riješeno;
- Republika Makedonija 3 zahtjeva za 3 lica, 1 je pozitivno riješen dok je 2 zahtjeva u radu;
- Kosovo 13 zahtjeva za 13 lica, 9 je pozitivno riješeno a 4 negativno;
- Slovenija 1 zahtjev za 1 lica i isti je pozitivno riješen;

Primjena sporazuma o readmisiji u skraćenom postupku (susjedne države)

Za izvještajni period zaprimljeni su zahtjevi za 514 lica od kojih je za 458 data saglasnost za prihvatanje, dok nije prihvaćeno 56 lica. Od BiH smo dobili zahtjeve za 259 lica (prihvaćeno 248, odbijeno 11). Od R. Hrvatske smo dobili 231 zahtjev (prihvaćeno 186, odbijeno 45). Od R.Srbije 24 (prihvaćeno 24 lica).

Ukupno smo uputili zahtjeve za 66 lica za skraćeni postupak readmisije, od kojih je pozitivno riješeno 52 lica, dok su odbijeni zahtjevi za 14 lica. Prema R. Albaniji smo uputili zahtjeve za 11 lica (odbijeno 11). Prema R. Hrvatskoj smo uputili 1 zahtjev (predato 1 lice). Prema R.Srbiji upućeni su zahtjevi za 54 lica (predato 51 lice, odbijeni zahtjevi za 3 lica).

U 2017. godini održan je jedan sastanak zajedničkog komiteta za implementaciju sporazuma o readmisiji, i to sa BiH (Trebinje dec 2017. godine). Inicirano je o dogovorenou da se sastanak zajedničkog komiteta za implementaciju sporazuma o readmisiji sa Republikom Albanijom.

MJERA 6:,,Jačanje profesionalizma u radu službenika i drugih aktera uključenih u proces reintegracije“.**STATUS REALIZACIJE:** Nerealizovana

Tokom 2017. godini službenici Direkcije za strance, migracije i readmisiju nijesu prisustvovali seminarima/radionicama/obukama koje su se organizovale na temu reintegracije povratnika.

MJERA 7:,,Intenziviranje međuresorske saradnje kroz razvoj mehanizama za implementaciju i praćenje utvrđene politike u oblasti povratka i reintegracije i organizacija i koordinacija aktivnosti vezanih za praćenje procesa reintegracije“:**STATUS REALIZACIJE:** Djelimično realizovana

U izvještajnom periodu održan je značajan broj radnih sastanaka i da je u tim prilikama, kao i kroz neposrednu komunikaciju, razmijenjen veliki broj podataka i informacija, a naročito između Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva vanjskih poslova i Uprave policije.

Za sva lica koja su reintegrisana a nalaze se na teritoriji Crne Gore, odnosno građani su Crne Gore ili su stranci, odnosno, zatečena lica imaju pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa propisima iz oblasti zdravstva ili u skladu sa međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju koje država Crna Gora potpisnica istih. U ostvarivanju zdravstvene zaštite prema podacima iz zdravstvenih ustanova pružanje zdravstvenih usluga se odvija bez bilokakvih problema za ova lica, kao i za građane Crne Gore.

Ministarstvo prosvjete je obezbijedilo uslove i sprovelo aktivnosti predviđene Akcionim planom za implementaciju Strategije u 2017. godini. Ministarstvo je pružilo podršku i podržalo reintegraciju povratnika na taj način što je pravovremeno i transparentno riješilo sve podnjete zahtjeve za priznavanje inostranih obrazovnih isprava koja su ova lica stekla u inostranstvu. Na osnovu uputstva ministarstva, škole su uključile sve povratnike u redovno obrazovanje i prije okončanja postupka za priznavanje inostranih obrazovnih isprava. Ministarstvo ne vodi posebnu evidenciju koliko je povratnika po osnovu readmisije iz inostranstva tražilo priznavanje inostrane obrazovne isprave radi nastavka obrazovanja ili zapošljavanja.

S obzirom na činjenicu da u izvještajnom periodu nije bilo organizovanih obilazaka jedinica lokalne samouprave, to je na kraju dovelo da ova mjeru bude djelimično realizovana.

MJERA 8:,,Praćenje položaja povratnika i razmjena informacija između relevantnih institucija i aktera“.**STATUS REALIZACIJE:** Djelimično realizovana

Povratnici koji su privremeno napustili Državu Crnu Goru, nijesu odjavljivani sa osiguranja, te samim tim, ne postoje bilo koje smetnje za dobijanje zdravstvenih usluga, a ni za korisnike sa sjevera države, jer nijesu ni odjavljivani sa osiguranja te se zdravstvene usluge pružaju u skladu sa zakonom, bez obzira na njihov privremeni boravak u nekoj drugoj zemlji, što znači da nakon povratka ne postoje smetnje za dobijanje zdravstvenih usluga.

Strategijom reintegracije lica vraćenih na osnovu Sporazuma o readmisiji za period 2016-2020. godine, kao i akcionim planovoma predviđaju se i stvaraju preduslovi za adekvatan proces povratka i

reintegracije lica-povratnika. Zavod za zapošljavanje Crne Gore je jedna od institucija u lancu institucija, koja je prepoznata da može da doprinese boljoj integraciji povratnika.

S tim u vezi, Ministarstvo unutrašnjih poslova je dostavilo spisak od 70 lica-povratnika, crnogorskih državljanina, koja su vraćena po readmisiji iz SR Njemačke. Više puta je spisak obrađivan, odnosno, analiziran, te zadnjom obradom spiska je utvrđeno da se osam lica nalaze na evidenciji nezaposlenih kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Navedenim licima je, shodno Zakonu o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti (“Službeni list CG” br.14/2010,45/2012,61/2013, 20/2015 i 52/2016), pružen stručan tretman, koji se odnosi na informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja, o mogućnostima za profesionalnu orijentaciju, o posredovanju, o uključivanjima u mogućim mjerama aktivne politike zapošljavanja i dr, a sve u cilju njihove zapošljivosti, unapređenju kvalifikacija i kompetencija uskladijenih sa potrebama tržišta rada.

Član 3 Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti (“ Službeni list CG” br.14/2010,45/2012,61/2013, 20/2015 i 52/2016), definiše pojam nezaposlenog lica, te shodno istom, **“nezaposleno lice je lice od 15 do 67 godina života, koje je crnogorski državljanin, kao i stranac sa odobrenim stalnim boravkom, priznatim statusom izbjeglice ili odobrenom dodatnom zaštitom, koje se nalazi na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, sposobno ili djelimično sposobno za rad, koje nije zasnovalo radni odnos i koje aktivno traži zaposlenje.”**

Članom 23 Zakonu o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti propisana su prava nezaposlenog lica, te na osnovu istog nezaposleno lice ima pravo da: se informiše kod Zavoda o mogućnostim i uslovima zapošljavanja, besplatno koristi usluge Zavoda, sa Zavodom utvrdi individualni plan zapošljavanja, koji podrazumijeva dogovor sa nezaposlenim licem o aktivnostima koje preduzima kod traženja posla i uključivanja u mjeru aktivne politike zapošljavanja. Aktivna politika zapošljavanja obuhvata planove, programe i mjeru usmjerene ka povećanju zaposlenosti odnosno smanjenju nezapolenosti. Mjere aktivne politike zapošljavanja su: posredovanje u zapošljavanju, profesionalna orijentacija, osposobljavanje za samostalan rad, podrška samozapošljavanju, subvencije za zapošljavanje, profesionalna rehabilitacija teže zapošljivih lica, javni rad i dr. Takođe, dalje, navedenim članom zakona, se propisuje da lice može da ostvari novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti u skladu sa zakonom, ostvari novčanu pomoć za vrijeme obrazovanja, osposobljavanja, profesionalne rehabilitacije teže zapošljivih lica i uključivanja u druge mjeru usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti, u skladu sa aktom Ministarstva rada I socijalnog staranja.

Članom 24 Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti propisana su obaveze nezaposlenog lica, te nezaposleno lice ima obavezu da: aktivno traži zaposlenje, izvršava obaveze utvrđene individualnim planom zapošljavanja, učestvuje u mjerama aktivne politike zapošljavanja, u skladu sa zakonom i individualnim planom zapošljavanja, prihvatio dgovarajuće zaposlenje, u skladu sa zakonom i individualnim planom zapošljavanja, se lično javlja Zavodu, radi informisanja o mogućnostima i uslovima zaposlenja i posredovanja u zapošljavanju, na svaki poziv Zavoda, a najmanje jednom u dva mjeseca, odnosno korisnik novčane naknade jednom mjesечно, obavijesti Zavod o svakoj promjeni koja utiče na sticanje ili gubljenje prava ili obaveza po ovom zakonu, a najkasnije osam dana od nastanka promjene, ispunjava druge obaveze koje ima po zakonu i individualnom planu zapošljavanja.

Međutim, treba napomenuti, da je tržište rada kompleksno, obuhvata ponudu i tražnju radne snage, kao njene elemente. Ponuda opet zavisi od njene strukture i radne raspoloživosti, a tražnju opet

uslovljavaju periodi, djelatnosti i sl. Stoga, od Zavod za zapošljavanje Crne Gore ne zavisi njihovo zapošljavanje već je uslovljeno ponudom i tražnjom na tržištu radne snage. Međutim, Zavod za zapošljavanje Crne Gore će, sa aspekta svog djelovanja doprinositi i pratiti položaj povratnika, razmjenjivati informacije sa institucijama a sve radi njihove reintegracije u društvo.

Definisanje uopštene mjere za reintegraciju povratnika, od strane Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, nije moguće već se ona mora odmjeravati shodno konkretnoj, pojedinačnoj situaciji (usklađenosti obrazovnog profila sa potrebama tržišta rada, zdravstvenog i socijalnog stanja, vremena traženja zaposlenja, motivisanosti, raspoloživosti i dr.).

Nije bilo aktivnosti jedinica lokalne samouprave pa je iz tog razloga ova mjera djelimično realizovana.

MJERA 9:,,Promovisanje sistema informisanosti relevantnih subjekata i povratnika o svim aspektima održive i efikasne reintegracije i jačanje profesionalizma službenika i drugih aktera procesa reintegracije“.

STATUS REALIZACIJE: Realizovano

U pogledu izrade i distribucije lifleta sa svim relevantnim informacijama koje se odnose na pitanja reintegracije, treba istaći da je Mistarstvo unutrašnjih poslova, u 2014. godini u saradnji sa ostalim nadležnim organima, **pripremilo Informator za povratnike**, koji je posredstvom Uprave policije proslijeden odjeljenjima granične policije, uz obavezu da se distribuira licima koja se vraćaju u Crnu Goru na osnovu sporazuma o readmisiji. Potrebno je u 2018. godini revidirati Informator za povratnike jer je u međuvremenu došlo do izmjene zakonodavstva i ovu aktivnost predviđedi kao jednu od mjer u Akcionom planu za 2018. godinu. Shodno distribuiranom Informatoru za povratnike povratnici će biti u mogućnosti da se informišu o procesu njihove reintegracije, pravima, mogućnostima i obavezama.

Nastavljeno je kontinuirano pružanje zdravstvenih usluga, samim tim, jer se radi o osiguranicima u okviru zdravstvenog sistema Crne Gore. Posebne evidencije ne postoje, samim tim, što se korisnici zdravstvenih usluga nalaze u bazi podataka zdravstvene ustanove, kao osiguranici.

Takođe, na sajtu Mistarstva unutrašnjih poslova redovno se ažuriraju sve informacije koje se odnose na oblast migracija.

MJERA 10:,,Dalji razvoj normativnog okvira u cilju razvoja rješenja pitanja zaštite i ostvarivanja prava povratnika“.

STATUS REALIZACIJE: Realizovano

U izvještajnom periodu Ministarstvo unutrašnjih poslova je sprovedlo sljedeće aktivnosti na zaključivanju sporazuma i protokola o readmisiji:

- Potpisana je i potvrđen Sporazum o readmisiji sa Azerbejdžanom, inicirano je potpisivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Ruske Federacije o readmisiji koji je potpuno usaglašen i u toku su pregovori oko potpisivanja Sporazuma o readmisiji sa Islandom
- Potpisana je implementacioni protokol sa Mađarskom;
- Inicirano je potpisivanje implementacionog protokola sa Grčkom;
- U 2017. godini ponovo će se pokrenuti inicijativa za vođenje pregovora radi zaključivanja implementacionih protokola, i to prema svim državama sa kojima nemamo potpisane protokole.

Ne postoje razlozi po ovim pitanjima unaprjeđenja normativnog okvira za pružanje zdravstvenih usluga ovim licima.

MJERA 11:,,Nastaviti sa sprovođenjem aktivnosti kako bi se preduprijedile eventualne zloupotrebe bezviznog režima, od strane povratnika po readmisiji, koji mogu biti potencijalni tražioci azila u EU“.

STATUS REALIZACIJE: Realizovano

Realizovani su zajednički sastanci sa: Bosnom i Hercegovinom: Lokalni nivo 55 Regionalni nivo 11, R. Srbijom: Lokalni nivo 44 Regionalni nivo 0, R. Kosovo: Lokalni nivo 22 Regionalni nivo 1, R. Albanijom: Lokalni nivo 37 Regionalni nivo 7.

U cilju izbjegavanja odbijanja ulaza u zemlje Šengena, sa kojima je postignuta vizna liberalizacija, i vraćanja putnika koji direktno dolaze iz Crne Gore (crnogorski i strani državljanici) prilikom izlaska iz Crne Gore, službenici granične policije vrše preventivne provjere o ispunjenosti uslova za izlazak iz Crne Gore i ulazak u zemlje Šengena, koje se odnose na:

- količinu novčanih sredstava za namjeravani boravak;
- razlog boravka (garantno pismo, turistički vaučer, hotelska rezervacija i drugo);
- posjedovanje povratne karte (u avionskom ili brodskom saobraćaju);
- posjedovanje putničkog zdravstvenog osiguranja;
- provjeru dužine boravaka u zemljama Šengena prema graničnim štambiljima otisnutim u putnim ispravama putnika; i
- obaveznu provjeru kroz postojeće baze podataka.

U okviru FRONTEX-ove mreže za analizu rizika za zemlje Zapadnog Balkana realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Godišnji sastanak radi analitičkog pregleda (učestvovala dva službenika)
- Sastanak eksperata (učestvovala dva službenika)
- Operacije povratka neregularnih migranata (učestvovala dva službenika)
- Studijska posjeta Mreže za analizu rizika za zemlje Zapadnog Balkana (učestvovala dva službenika)
- Godišnja konferencija za obuku – Edukativne tehnologije za obuku granične policije (učestvovao jedan službenik)

Takođe, u okviru Projekta IPA II, FRONTEX je organizovao i sljedeće aktivnosti:

- Regionalni trening za multiplikatore – pratnja pri dobrovoljnim i prinudnim povratcima (učestvovala tri službenika).
- Radionica o najboljim praksama u EU ne-dobrovoljni povratak i koordinacioni sastanak (učestvovala tri službenika).

MJERA 12:,,Organizovanje obuka za službenike Uprave policije u cilju pružanja neophodnih informacija o pravima i obavezama povratnika po readmisiji”.

STATUS REALIZACIJE: Realizovano

U januru 2017. godine izrađen je Program obrazovanja, stručne obuke i specijalističkog usavršavanja. Plan obuke je dostavljen svim relevantnim institucijama. U izvještajnom periodu sa službenicima Sektora granične policije realizovano je 198 oblika obučavanja. Kroz realizovane oblike obučavanja prošlo je 2.152 službenika Sektora granične policije.

MJERA 13: „Formirati timove za podršku reintegraciji povratnika u lokalnim zajednicama u kojima će pored predstavnika nadležnih organa učešće uzeti i predstavnici povratnika po readmisiji“:

STATUS REALIZACIJE: Nerealizovana

Kao jedan od ciljeva Strategije reintegracije lica vraćenih na osnovu sporazuma o readmisiji za period 2016.-2020. godine, prepoznata je i potreba za uspostavljanjem sistema koordinacije između institucija koje se bave pitanjima prihvata i reintegracije povratnika, naročito s aspekta organa na državnom, odnosno lokalnom nivou. Različite institucije na državnom i lokalnom nivou se trenutno nekoordinirano bave pitanjima od značaja za povratnike po readmisiji, tako da strateški cilj ove Strategije nije moguće realizovati bez uspostavljanja efikasnog sistema koordinacije i praktične saradnje između nadležnih organa. Potrebno je intenzivirati saradnju sa organima lokalne samouprave, posebno po pitanju uspostavljanja mehanizma redovnog obavljanja predstavnika lokalne samouprave o licima koja se vraćaju po sporazumima o readmisiji, jer do sada ove saradnje nije ni bilo. Znači, neophodno je imenovati kontakt tačku na centralnom nivou (u Ministarstvu unutrašnjih poslova) i kontakt tačku u organu lokalnih samouprava.

MJERA 14: „Imenovanje kontakt osoba u Ministarstvu unutrašnjih poslova i u jedinicama lokalne samouprave, koje će mjesечно razmjenjivati informacije o licima koja su vraćena u Crnu Goru na osnovu sporazuma o readmisiji“.

STATUS REALIZACIJE: Djelimično realizovana

U 2017. godini imenovane su kontakt tačke u Ministarstvu unutrašnjih poslova i u opštinama Berane, Bijelo Polje i Pogorica. Razlog što je ova mjera djelimično realizovana je taj što se nije još uvijek počelo sa razmjrenom informacijom između nadležnih organa i zato što se ostale opštine nijesu uključile u ovaj proces.

Tokom 2018. godine treba da se definiše način na koji će se razmjenjivati informacije o povratnicima i da se uključe ostale opštine u kojima se vraćaju povratnici po readmisiji.

MJERA 15: „Organizovati edukacije za članove timova u lokalnim zajednicama koji su nadležni u procesu prihvata povratnika“

STATUS REALIZACIJE: Nerealizovana

Ova mjera je povezana sa mjerama 13 i 14 i kada se one realizuju može se pristupiti edukaciji timova na lokalnom nivou.

MJERA 16: „Uspostavljanje mehanizama za prikupljanje i obradu podataka o prihvatu osoba koji su vraćeni po sporazumima o readmisiji, s ciljem detekcije tokova migracija“.

STATUS REALIZACIJE: Realizovano

Kada je u pitanju redovan postupak readmisije Ministarstvo unutrašnjih poslova vodi odgovarajuće evidencije na: mjesecnom, kvartalnom, polugodišnjem i godišnjem nivou. Evidencija lica koja se javlja kao subjekti readmisije iskazuje se po državama iz kojih dolaze, opštinama u kojima imaju prijavljeno prebivalište, odnosno u koje se vraćaju, starosnoj i polnoj strukturi. Na ovaj način se dolazi do kvalitetnih informacija o migracijama. Značaj ovako dobijenih podataka ogleda se i u

činjenici da se Crna Gora može svrstati na mjerljivoj ljestvici zemalja regiona kojem pripada, pa i šire. Takođe, ovako dobijeni podaci su preduslov da se uopšte može razmišljati o aktivnom vođenju migracione politike. Na ovaj način, Ministarstvo unutrašnjih poslova se javlja kao proizvođač ali istovremeno kao i korisnik tako proizvedenih podataka, tako da se ovaj organ prepoznaje kao stožerni organ državne uprave kada je u pitanju predlaganje i izvršavanje donijetih propisa i mjera u oblasti migracija.

Kada je u pitanju skraćeni postupak readmisije Sektor granične policije vodi odgovarajuće evidencije na: mjesecnom, kvartalnom, polugodišnjem i godišnjem nivou. Evidencija lica koja se javljaju kao subjekti readmisije iskazuje se po državama iz kojih dolaze, odnosno u koje se vraćaju.

III. ANALIZA STANJA

Analizirajući statističke podatke lako se zaključuje da je u 2017. godini, za 756 lica zaprimljen zahtev za readmisiju, što je za oko 200 lica manje nego u 2016. godinu. Podsjećanja radi, prethodnih godina ova brojka je bila: u 2012 – 402 lica; u 2013 – 393 lica; u 2014 – 395 lica; u 2015 – 615 lica; 2016 – 965 lica.